

Asia: VN/27362/2025

Luonnokset EU:n akkuasetuksen ja SER-direktiivin muutoksen täytäntöönpanon edellyttämiksi asetusmuutoksiksi

Lausunto

Kommentit perustelumuistion luonnokseen

Teknisen Kaupan Liitto kiittää mahdollisuudesta lausua säädösmuutosehdotuksiin, jotka liittyvät EU:n akkuasetuksen kansalliseen täytäntöönpanoon.

EU:n antamien tavoitteiden käytäntöön panemisen yhteydessä ei tulisi viedä kansalliseen lainsäädäntöön ylimääräisiä määräyksiä, jotka jollain tavoin rajaisivat tuotteiden kierrätykseen tuovien yritysten mahdollisuuksia, määrää, kokoa tai edellytyksiä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Alan osaajat mahdollistavat tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen toiminnan Suomessa, jossa on neljä vuodenaikaa ja pitkät välimatkat. Myös raportoinnin tulisi olla kustannustehokasta.

Kansallinen tulkinta ei saa estää uutta liiketoimintaa niin raaka-aineiden tai mahdollisten vaihtoehtoisten käyttötarkoitusten osalta. Keskiössä on myös uudelleen käytettävät osat, korjatut uudelleen käytettävät osat sekä materiaalihankinnan kierrätettävät osat.

Tuottajavastuun vahva rooli aiheuttaa kustannuksia, jotka on pidettävä kohtuullisina. Uusien tuotteiden, koneiden ja laitteiden maahantuoijat ymmärtävät niiden elinkaariajattelun, kun puhumme uudelleenkäyttöön, raaka-ainemarkkinoihin ja korjattavuuteen liittyvistä kysymyksistä. Kiertotalous on keskiössä, eikä kustannuksilla saisi rangaista Euroopan alueen raaka-aineomavaraisuutta parantavia toimia. Rahanarvoisten tuotteiden kierrätys tarvitsee porkkanoita, ei keppiä.

Vahva tuottajavastuu osoittaa, että maahantuoijat jo nyt aidosti osallistuvat taloudellisesti kierrättämisen prosessiin. Tehokkuutta lisää se, että toimialalla on kierrätystoimintaan osallistuvia yhteisöjä ja yrityksiä, sekä innovatiivisia toimia vastaanoton, käsittelyn ja jälkimarkkinan osalta. Työkoneiden osalta kierrätyksessä mukana on jo akut, sähkö- ja elektroniikkaromu, renkaat, metallit ja nesteet. Työkoneet on jo alun perin suunniteltu uudelleen rakennettaviksi.

EU-lainsäädännön pohjautuvan kansallisen sääntelyn on mahdollistettava sovellettavan EU:n akkuasetuksen (2023/1542) mukana selkeä ja tasapuolinen kilpailuympäristö.

Akkujen poistaminen, kuljettaminen ja varastointi työkoneista ja ajoneuvoista on suoritettava turvallisesti. On oltava selkeät ohjeet eri akkutyypin turvalliseen tunnistamiseen ja käsittelyyn. Raportointi ei saa muodostua hallinnolliseksi taakaksi, mikä tarvitsee selkeät kustannustehokkaat toimintamallit.

Kommentit luonnokseen SER-asetukseksi

SER-asetuksen velvoitteiden mukaan toimitaan jo nyt. Toimintaa voi tehostaa ja laajentaa selventämällä EU:n akkuasetuksen ja jätelain säännösten päällekkäisiä säännöksiä. Teknisen Kaupan Liitto pitää selvennyksiä tarpeellisina. Selvennykset mahdollistavat innovaatiot ja kannustavan toimintaympäristön. Uudet toimintamallit kehittyessään mahdollistavat paremmat keräystulokset keräyksessä, tuotteiden uudelleen käytössä sekä raaka-aineiden kierrätyksessä.

Kommentit luonnokseen romuajoneuvoasetukseksi

Eräiden vaarallisten aineiden käytön rajoitukset aiheuttavat haasteita akkujen tunnistamisessa. Ohjeistus on oltava selkeä.

Kommentit luonnokseen asetukseksi paristoista ja akuista

Nykyinen valtioneuvoston asetus paristoista ja akuista osana EU:n akkuasetuksen täytäntöönpanoa ja kansallisen asetuksen pariston sekä akun kapasiteettia osoittavia merkintöjä koskeva 14 §:n 2 momentti kumotaan 18.8.2026 alkaen.

EU:n akkuasetuksen 95 artiklassa säädetty siirtymäaika päättyy 18.8.2026 ja direktiivin mukainen kansallinen sääntely on voimassa 18.8.2026. Se on ristiriidassa EU:n akkuasetuksen 13.2 artiklan säännöksen kanssa, missä todetaan EU:n akkuasetuksen merkintäsäännösten soveltamisen alkavan 18.8.2026 tai 18 kuukauden kuluttua 13 artiklan 10 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen voimaantulopäivästä siten, kumpi ajankohta on myöhäisin.

Komission täytäntöönpanosäädös, johon 13 artiklan 2 kohdassa viitataan, on yhä valmisteilla. Aikataulu tulisi tarkentaa.

Ala-Hiiro Juha
Teknisen Kaupan Liitto ry.